

Vystoupení na Konferenci o bezpečnosti v PS PČR 20. 11. 2018

Bezpečnostní informační služba dělí hrozby, kterým v současné době ČR čelí, na krátkodobé, dlouhodobé a trvalé. Mezi krátkodobými hrozbami je na prvním místě islámský terorismus, mezi dlouhodobými aktivity ruských a čínských zpravodajských služeb namířené proti zájmům České republiky a mezi trvalými hrozbami dominuje riziko kybernetických útoků.

Důstojníci zpravodajských služeb Ruské federace, zejména SVR a GRU, jsou na našem území velmi aktivní a agresivní. Nepůsobí pouze z ruské ambasády, která je jejich hlavní základnou na našem území, ale i z dalších institucí a organizací, které s ambasádou ani nemusí přímo souviset.

Ruské zpravodajské služby jsou služby s velkým lidským a technickým potenciálem disponující značnými finančními prostředky. Používají téměř stejné formy a metody práce jako sovětská KGB včetně vyspělých technických prostředků a měli bychom si jasně uvědomit, že kdokoli z nás může být ruskými službami sledován či odposloucháván.

Ruští zpravodajci se u nás nesnaží získat jen utajované informace, ale velmi aktivně sbírají i ty neutajované, které jsou ale mnohdy velmi dobře využitelné, a ze kterých pak dokáží složit velmi plastickou mozaiku dávající představu o událostech, které se v Česku dějí nebo mohou stát. Takové informace získávají při rozhovorech s politiky, novináři, obchodníky apod. a následně je posílají do svých centrál v Rusku. Této situace by si měl být vědom každý, kdo se s ruskými, ale i s čínskými partnery stýká.

Obdobné varování jako v případě Ruska a jeho zpravodajských služeb platí i pro Čínu, a to přesto, že na území České republiky začaly její zpravodajské služby působit teprve před pár lety. Zajímají je vědeckotechnické informace, informace vojenské a snaží se mít také vliv na českou politickou scénu. Čínské zpravodajské služby navíc velmi tvrdě a nekompromisně využívají členy čínské komunity v cílové zemi skrze rodinu, která žije v Číně. Lidé z čínské komunity spolupracují se zpravodajskými službami ČLR mnohdy z obavy o životy svých blízkých doma.

Kromě výše zmíněných oblastí jsou prioritou čínských služeb témata vycházející z vnitřní politiky Číny, je to tzv. 5 jedů – problém Tibetu, Tchajwanu, Ujgurové, Falun Gong a demokratizační hnutí.

Rusko i Čína jsou důležitými hráči na poli zahraniční politiky, mezinárodního obchodu apod., naším zájmem je udržovat s nimi dobré a korektní vztahy, ale jako rovný s rovným. Česko by mělo vystupovat jako silná, sebevědomá a hrdá země. Je to jediná cesta, jak získat respekt těchto zemí a být jim rovnocenným partnerem.

A také z mezinárodního pohledu je třeba vystupovat vůči těmto zemím jednotně a sebevědomě. Klasickou ukázkou byl společný postup Evropské unie, USA a dalších spojenců při vyhoštění desítek ruských špiónů z celého světa v reakci na pokus o vraždu Skripalových. Toto je jasný vzkaz, kterému země jako Rusko a Čína rozumí.

Velmi často se ve vztahu k bezpečnosti mluví o stále trvající hrozbě terorismu. Z globálního hlediska je to nepochybně jeden z hlavních bezpečnostních problémů současnosti. Pro BIS je hrozba terorismu nejvýznamnějším rizikem dneška a věnujeme se mu s maximálním nasazením.

Česká republika naštěstí stále patří do první desítky nejbezpečnějších zemí světa. Muslimská komunita v Česku čítá zhruba dvacet tisíc osob a je klidná a neradikalizovaná. Situace by se samozřejmě zásadně změnila, kdyby do Česka přišla větší vlna migrantů se zcela odlišnými kulturními a sociálními zvyklostmi, frustrovaných svojí situací. Pak by se hrozba teroristického útoku jednoznačně zvýšila. V současnosti jsme z hlediska teroristických aktivit především zemí tranzitní a hlavní riziko hrozí od tzv. osamělých vlků a osob radikalizovaných např. přes internet.

Také z České republiky odešlo několik osob bojovat do oblasti středního východu. Někteří z těchto lidí jsou po smrti a nikdo z nich se dosud nevrátil na území EU nebo dokonce do ČR. Pokud se ovšem jednou budou chtít vrátit, pak to bude problém, na který musíme být připravení. Zkušenosti zemí západní Evropy nám ukazují, že tento jev nelze brát na lehkou váhu.

Čas o času se ozývá kritika na špatnou spolupráci evropských zpravodajských služeb v oblasti boje proti terorismu. Není to pravda. Spolupráce mezi zpravodajskými službami v této oblasti nebyla nikdy tak dobrá, efektivní a intenzivní. Sdílíme společně, v rámci několika zpravodajských platforem, všechny důležité informace a v případě ohrožení probíhá výměna zpráv v on-line režimu. Díky tomu dostáváme aktuální informace téměř ve chvíli, kdy se určitá hrozba odehrává a můžeme adekvátně a efektivně reagovat.

Neměli bychom zapomínat, že za naši svobodu a bezpečnost bojují, krvácí, a také umírají ve světě čeští vojáci a doma policisté i příslušníci zpravodajských služeb. Tito lidé si zaslouží naši úctu, obdiv, respekt a vděk, protože svojí prací dělají na vysoké profesionální úrovni, a to s jakým nasazením ji dělají, není vůbec samozřejmé a běžné.